

JUDEȚUL GORJ

ELEMENTE DE STRATEGIE CULTURALĂ

pe termen scurt, mediu și lung

- Proiect -

I. Piața culturală a Gorjului în 2009

a. Rețeaua instituțională

Este compusă din 196 unități prestatoare de servicii culturale, cu personalitate juridică sau cu posibilitatea obținerii acesteia, ori aparținătoare unor instituții administrative sau culturale cu acest statut legal, anume:

- **2 instituții profesioniste de spectacol:** *Ansamblul artistic profesionist „Doina Gorjului”*, sub autoritatea Consiliului Județean Gorj; *Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”*, sub autoritatea Consiliului local Tg-Jiu; ambele au o cotă parte de realizare de venituri proprii;

- **2 instituții specializate profesional:** *Muzeul Județean „Al. Ștefulescu”*, cu secțiile istorie, artă, arhitectură populară și etnografie, și Casele memoriale Ec. Teodoroiu (Tg-Jiu), T. Vladimirescu (Vladimir), I. Popescu-Voitești (Bălănești), Casa-muzeu Constantin Brâncuși (Hobița), Casa Cartianu (Turcinești, expoziție port popular), instituție cu o cotă parte de realizare de venituri proprii; *Biblioteca Județeană „Christian Tell”*, cu secțiile „Copii și tineret” și „Artă”, precum și Casa memorială Iosif Keber, și cu funcționalitate de centru metodic pentru bibliotecile publice din județ;

- **2 așezăminte culturale județene specializate profesional:** *Școala populară de artă*, cu activitate de centru și 32 secții externe și o cotă parte de realizare de venituri proprii; *Centrul județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale*, cu două filiale teritoriale (Tismana și Crasna) înființate în 2008, și care funcționează ca centru metodic pentru toate așezămintele culturale din județ (centre culturale, cămine culturale, case de cultură, universități populare);

- **1 orchestră de cameră:** Lăra Gorjului, sub autoritatea Șc.pop. de artă și a Liceului de arte „C-tin Brăiloiu” Tg-Jiu;
- **1 trupă de păpușari:** Pinocchio, sub autoritatea Șc. pop. de artă;
- **70 așezăminte culturale,** sub autoritatea Consiliilor locale și cu o cotă parte de realizare de venituri proprii, însumând:
 - **4 centre culturale:** „C-tin Brâncuși” Tg-Jiu, “Tudor Arghezi” Tg-Cărbunești, “George Coșbuc” Tismana (2008), “Frații Buzești” Crasna (2008);
 - **1 casă municipală de cultură:** Motru;
 - **4 case orășenești de cultură:** Novaci, Bumbestești-Jiu, Turceni, Rovinari;
 - **1 casă de cultură în Stațiune balneoclimaterică:** Săcelu;
 - **1 casă orășenească de cultură în curs de reînființare:** Țicleni;
 - **59 cămine culturale în reședințele comunale, cu 40 filiale satești;**
- **10 muzee ale satului:** Arcani, Lelești, Rădinești, Turburea (2005), Călnic (2007), Crasna (2008), Albeni (2008), Bumbestești-Pițic (2009), Bărbătești (2009), Hurezani (2009);
- **1 muzeu documentar:** „Mihai Eminescu”, Florești/ Țânțăreni;
- **2 muzee memoriale:** „Maria Lătărețu”, Bălcești (2006), “Maria Apostol”, Runcu (2009);
- **1 muzeu al costumului popular gorjenesc:** Tismana (2007);
- **1 muzeu literar:** „Tudor Arghezi” Tg-Cărbunești (2007);
- **1 muzeul al crucilor:** Măceșu, Tg-Cărbunești;
- **1 muzeu etnografic privat:** Ciuperzeni;
- **8 colecții muzeale,** înființate între 2005 și 2008: Tg-Jiu (la Teatrul „Elvira Godeanu”), Săcelu, Crețești, Bălta, Baia de Fier, Mușetești, Bengestești, Jupânești;
- **8 biblioteci orășenești:** Motru, Rovinari, Tg-Cărbunești, Novaci, Bumbestești-Jiu, Țicleni, Tismana, Turceni;
- **61 biblioteci comunale;**
- **1 editură:** CJPCT Gorj;
- **2 filiale ale Uniunilor de creație:** Filiala Gorj a Uniunii Artiștilor Plastici din România; Reprezentanța Gorj a Uniunii Scriitorilor din România;
- **3 reviste de cultură de elită:** „Portal Măiastra” a CJPCT Gorj, “Brâncuși” și “Caietele Columna” ale Centrului de cultură și artă Tg-Jiu;
- **2 reviste specializate în studiul culturii populare:** „Revista Jiului de Sus” și „Crinul satelor” ale CJPCT Gorj;
- **1 anuar de cercetare a istoriei Gorjului:** „Litua”, editat de Muzeul Gorjului;
- **12 reviste ocazionale:** „Serile la Brădiceni”, editată de Biblioteca județeană; „Hazul” și „Bilete de papagal”, editate de CJPCT Gorj; „Miorița novăceană”, Casa de cultură Novaci; „Ad Mutrium”, Casa de cultură Motru; „Săcelata”, Casa de cultură Săcelu; „Rădăcini”, Căminul cultural Baia de Fier; „Interfluvii”,

Societatea culturală Rădinești/ Dănciulești; „Vestitorul”, Căminul cultural Stănești; „Tradiții teleștene”, Căminul cultural Telești; „Freamățul”, Căminul cultural Bustuchin; „Polovragii”, Căminul cultural Polovragi;

- **1 Studiu înregistrări audio-video** (Șc. pop. de artă);
- **1 Studiu înregistrări video** (CJCPCT Gorj);
- **1 Cinematograf**: „Victoria”, Tg-Jiu;
- **1 Cineclub**: „C-tin Brâncuși”, Teatrul „Elvira Godeanu”.

b) Oferta culturală a județului

Luând ca punct de referință Agenda culturală a județului pe anul 2009, rețeaua sus menționată organizează peste 400 manifestări, dintre care circa 200 cu impact zonal, județean, regional, național și internațional, dintre care amintim:

- 41 festivaluri și concursuri: 28 folclorice (1 național, 1 internațional), 3 de teatru (1 internațional), 3 de umor (2 naționale), 2 de literatură contemporană (1 național, 1 internațional), 1 de muzică corală, 1 de muzică ușoară, 1 de muzică folk și balade (național), 1 de romanțe, 1 de dans contemporan;

- 30 sărbători comunitare;

- 5 târguri ale meșterilor populari (1 local, 1 regional, 3 naționale);

- 3 târguri de produse tradiționale;

- 1 tabără de cercetare etnofolclorică;

- 1 tabără internațională de sculptură;

- 1 tabără internațională de film, fotografie, sculptură mică, pictură și grafică/ Gorjfest;

- 1 tabără internațională de pictură;

- 6 saloane: de sculptură mică (internațional), de artă populară (județean), de fotografie (județean), de umor (național), de film, fotografie, sculptură mică, pictură și grafică (internațional), de carte (județean);

- circa 100 lansări de cărți și reviste de cultură;

- expoziții temporare de carte, artă populară, artă plastică, fotografie;

- simpozioane, mese rotunde, seminarii tematice, sesiuni de comunicări;

- aniversări ale primelor atestări de localități, ale unor instituții publice sau a unor evenimente de mare rezonanță istorică sau culturală, ale unor personalități marcante pentru istoria și cultura locală sau națională;

- nedei, bâlciuri, hramuri locale.

Acestei oferte cultural-artistice și științifice i se adaugă:

- concertele și spectacolele din stagiunile permanente ale Teatrului „Elvira Godeanu”, Ans. Artistic Profesionist „Doina Gorjului”, Orchestrei de cameră „Lăra Gorjului” și Trupeii de păpușari „Pinocchio”;

- spectacolele ocazionale susținute de cele 17 Ansambluri folclorice de amatori din județ: Școala populară, Novaci, Polovragi, Baia de Fier, Tg-Cărbunești, Bălești, Hurezani, Padeș, Motru, Drăgotești, Palatul Copiilor

Tg-Jiu, Liceul de arte Tg-Jiu, Stoina, Stănești, Dănciulești, Crasna;

- spectacolele ocazionale susținute de cele 29 formații de dansuri populare mixte (Licurici, Poiana Seciuri, Bustuchin, Dobrița, Mătășari, Topești, Sohodol, Crasna, Negomir, Peștișani, Bengești, Bălcești, Sadu, Novaci, Rovinari, Bărbătești, Turceni, Ionești, Bâlta, Cătune, căpreni, Lelești, Samarinești, Crușeț) și cele 5 formații de dansuri populare de fete (Dobrița, Sadu, Stoina, Pociovaliștea, Raci);

- concertele ocazionale susținute de cele 7 formații corale aflate în activitate;

- concertele ocazionale susținute de cele 14 tarafuri tradiționale înregistrate: Tg-Jiu, Lelești, Bălcești, Tg-Logrești, Novaci, Godinești, Runcu, Stoina, Tg-Cărbunești etc.;

- concertele ocazionale susținute de cele 10 grupuri vocale folclorice (Școala pop., Liceul de arte, Bălești, Tismana, Crasna);

- concertele ocazionale la care participă 25 de rapsozi populari înregistrați (10 bărbați, 15 femei);

- spectacolele ocazionale susținute de cele 5 formații de teatru de amatori: Novaci, Motru, Turceni, Polovragi, Brănești;

- vernisajele expozițiilor de artă plastică ale Filialei Gorj a UAP, Muzeului de Artă, CJCPC Gorj și Centrului de cultură și artă „C-tin Brâncuși”;

- activitatea celor peste 70 meșteri populari înregistrați de CJCPC Gorj ca practicând încă cel puțin un meșteșug tradițional.

c) Oportunități culturale în Gorj

Deși modelul cultural tradițional al Gorjului are la bază o structură de tip mitologic, folcloric, (ținutul fiind, până în a doua jumătate a secolului XX, unul preponderent rural, în afara Tg-Jiului abia în 1966 apărând a doua localitate urbană, Motru), elemente ale culturii de elită, de performanță, de tip profesionist au început să se dezvolte în capitala istorică a județului, din chiar primele decenii ale secolului al XIX-lea, odată cu înființarea Școlii Naționale și a prezentării de către profesorii și elevii acesteia a primei reprezentări de teatru din istoria locului (30 august 1834).

Acest tip de cultură a evoluat în trei perioade, neuniforme însă și aflate la parametri valorici diferiți:

a) perioada 1875-1940, care aliniază Gorjul, din punct de vedere al inițiativelor, la fenomenul cultural național, când au apărut Teatrul Milescu, Teatrul Român din Tg-Jiu, presa de informație și cea culturală, tipografii, edituri, școli secundare, Gimnaziul/ Liceul „Tudor Vladimirescu, Muzeul Gorjului, Școala de ceramică, Societatea Filarmonică „Lăra Gorjului”, biblioteca publică, societăți și fundații culturale, licee specializate, cămine culturale, universitatea liberă/ populară, Teatrul-cinema Căldărușe etc.

b) perioada 1947-1989, când preponderentă a devenit cultura de masă, de tip mozaic și care, deși a produs instituții noi (Casa orășenească de cultură, Ansamblul „Doina Gorjului”, Școala populară de artă, Centrul județean al creației populare, case orășenești de cultură, Cenaclul literar „Columna”, Muzeul Curtișoara,

Cenaclul UAP, Muzeul de artă, Teatrul Popular), nu a fost mai deloc motivantă pentru cultura de elită, întrucât aceasta se fundamentează integral pe libertatea de expresie, nefăcând concesii ideologiilor politice existente într-un moment istoric sau altul, deziderat imposibil de realizat în comunism.

Trebuie menționat însă că, prin truda unor animatori culturali de excepție, s-a menținut și valorificat bună parte din tradițiile culturale ale Gorjului, după cum trebuie remarcat și faptul că în aceeași perioadă s-a născut, format, adoptat, maturizat o pleiadă de intelectuali de mare anvergură (scriitori, actori, muzicieni, plasticieni, istorici, cercetători), a căror evoluție ulterioară a reprezentat una dintre șansele majore de prosperitate culturală a ținutului;

c) perioada 1990-prezent, cea mai productivă în plan cultural din toată istoria Gorjului și care continuă, în fapt, pe cea dintâi, atât la nivelul inițiativelor majore cât și al valorii actului cultural conceput și desfășurat la modul profesionist. Apar acum Universitatea „C-tin Brâncuși”, Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”, Biblioteca de artă, Centrul de cultură și artă „C-tin Brâncuși”, Liceul de arte, Facultatea de arte, Orchestra de cameră, filialele Gorj ale Uniunii Artiștilor Plastici și Uniunii Scriitorilor, tabere de cercetare și creație plastică, edituri, reviste de cultură, saloane și expoziții diverse, târguri ale meșterilor populari, festivaluri și concursuri zonale, naționale și internaționale; se înființează centre culturale, muzee și colecții muzeale, apar monografiile locale; se fac turnee și expoziții în diverse țări etc.

Sintetizând, oportunitățile culturale pe care le oferă Gorjul în acest moment sunt:

- o tradiție culturală reală;
- o rețea instituțională formal bine structurată în cele două componente fundamentale: cultură populară și cultură de performanță;
- o ofertă culturală motivantă, care răspunde relativ corect necesităților culturale ale comunității Gorjului, promovată național și internațional prin editarea anuală a Agendei Culturale a Județului Gorj;
- un nucleu de specialiști (aflat însă, în majoritate, doar la nivelul instituțiilor din capitala de județ) suficient de bine pregătiți și cu o anume experiență profesională;
- o elită culturală productivă, cea mai valoroasă după cel de-al doilea război mondial;
- un fond încă viu de tradiții, obiceiuri, meșteșuguri populare, menținut și valorificat în special în ultimii ani de cele 3 instituții cu atribuții în domeniu: CJCPCT, Șc. pop., Ans. Doina Gorjului;
- o dinamică accelerată a culturii de tip profesionist, realizată prin crearea de instituții și organisme de gen, cu o ofertă care depășește uneori cererea culturală a momentului;
- o deschidere din ce în ce mai pronunțată spre fenomenul cultural și nevoile sale din partea administrației publice județene și locale, atât la nivelul rezolvării bazei materiale (construcții, rehabilitări, modernizări, dotări de sedii), cât și la acela al inițiativelor culturale proprii și al subvenționării funcționării așezămintelor și al manifestărilor culturale propuse de acestea;
- apariția, deși încă timidă, a activităților de mecenat;

- o creștere pronunțată a responsabilităților asumate de instituțiile din domeniu;
- o creștere semnificativă a ponderii participării culturii de tip profesionist la dezvoltarea fenomenului cultural gorjean;
- o prezență din ce în ce mai notabilă a culturii gorjene în spațiul spiritual regional și național;
- o amplificare fără precedent a contactelor culturale internaționale, de unde o creștere a gradului de promovare pozitivă a imaginii Gorjului;
- un imens potențial pentru dezvoltarea turismului natural, cultural, istoric și religios (peșteri, chei, rezervații naturale, mănăstiri și biserici medievale, locuri istorice, obiceiuri și tradiții populare, Brâncuși, evenimente culturale de mare anvergură etc.).

d) Disfuncționalități în sistem

- absența unei analize pertinente care să evalueze starea actuală a culturii la nivelul județului Gorj;
- absența unei strategii culturale județene sistematice și coerente, pe termen mediu și lung, construite în baza unor programe și proiecte de interes județean;
- precaritatea bazei materiale (lipsă sedii și spații funcționale, sedii învechite, neigienizate, dotate cu mobilier și aparatură culturală ieșită din uz) în circa 70% din așezămintele culturale din județ;
- lipsa sediilor proprii pentru Ansamblul „Doina Gorjului”, CJPCT și Școala pop. de artă;
- slaba pregătire profesională a unui număr semnificativ de directori de cămine culturale și case de cultură, accentuată de refuzul autorităților locale de a trimite directorii la cursuri de perfecționare profesională și de a încheia Contracte de management cu aceștia; de aici, lipsa unor criterii de performanță în activitate și imposibilitatea evaluării conducătorilor de așezăminte, singurele modalități formale care ar putea duce la o schimbare radicală a calității muncii acestora. Din aceleași cauze, în multe dintre localitățile Gorjului, actul cultural este conceput și derulat doar ca produs de divertisment, nicidecum ca un proces artistic și științific de durată, ce realizează în fapt identitatea istorică, morală și spirituală a unei comunități;
- lipsa cronică de cercetători calificați în domeniul etnografiei și folclorului (etnologi, antropologi, sociologi);
- salarizarea lipsită de motivație din sistemul cultural, ceea ce diminuează atât interesul pentru performanță cât și angajarea în sistem a tinerilor absolvenți de studii universitare de gen;
- absența semnelor indicatoare și a informațiilor de interes public privind obiectivele de patrimoniu cultural local și național;
- dezinteresul manifestat de unele Consilii locale față de fenomenul cultural local; din situația statistică realizată de CJPCT Gorj, la nivelul anului 2009, rezultă că:
 - la Bumbăști-Jiu nu există sediu pentru Casa de cultură;
 - la Săcelu, baza materială a Casei de cultură se află sub sechestru asigurator;
 - la Țicleni încă nu există Casă orășenească de cultură (instituție, sediu, personal etc.); de

menționat că, în cursul anului 2009, Primăria Țicleni a preluat sediul Clubului petroliștilor din localitate, pe care în prezent îl renovează, urmând ca aici, începând cu 2010, să-și desfășoare activitatea Casa orășenească de cultură;

- la Tismana și Țicleni nu este director angajat;

- un număr de 18 Consilii locale comunale nu au angajat directori de cămin cultural: Aninoasa, Berlești, Bâlteni, Bolboși, Borăscu, Căpreni, Dănești, Drăguțești, Fărcășești, Glogova, Godinești, Lelești, Plopșoru, Prigoria, Săulești, Turburea, Urdari, Vladimir;

- în localitățile menționate (exceptând Bumbesti-Jiu și Săcelu), o parte din atribuții sunt preluate de bibliotecari, ceea ce reduce activitatea așezămintelor respective la câteva serbări școlare sau la activități de petrecere a timpului liber;

- zona gri a activității culturale cuprinde 16 localități: Bălănești, Berlești, Bâlteni, Bolboși, Borăscu, Căpreni, Călnic, Crușeț, Dănești, Fărcășești, Glogova, Mătăsari, Plopșoru, Prigoria, Săulești, Stănești, care fie nu au trimis CJCPT Gorj Agenda culturală proprie nici pe anul 2009 nici pe 2010, fie din Agendă nu s-a putut reține nicio manifestare cât de cât menționabilă în plan cultural; nu întâmplător, o parte dintre acestea nu au director angajat;

- dezinteresul manifestat de așezămintele culturale față de activitatea de educație permanentă a adulților;

în acest moment există doar 4 Universități Populare: Motru, Săcelu, Turceni, Baia de Fier;

- lipsa de continuatori ai activității meșterilor populari care mai practică încă meșteșugul;

- dezechilibrul existent încă în ceea ce privește ponderea evenimentelor culturale desfășurate în capitala de județ (60% din total) în comparație cu acelea desfășurate în teritoriu (40% din total evenimente), ceea ce înseamnă că în Gorj descentralizarea reală a ofertei culturale este în curs de desfășurare;

- ponderea mică (în comparație cu alte centre) a participării mediului universitar târgujan (cadre didactice și studenți) la conceperea și derularea evenimentelor culturale locale;

- absența inițiativelor private în cultură.

e) Agresiuni asupra mediului cultural

Parte a sistemului social național, mediul, fenomenul, sistemul cultural gorjean actual suportă influențele generale și particulare ale acestuia, fiind supus unor agresiuni, pericole, violențe ce pot afecta, uneori notabil, structura sa tradițională.

Dintre acestea, amintim:

- modificarea procesului de aculturație (transfer de norme și valori morale și culturale între mediul rural și cel urban).

Până prin 1960, tradițional vorbind, acesta se derula uniform, fără sincope, în sensul că proporția celor din mediul rural care se stabileau anual în oraș era relativ mică, la nivelul zecilor. Aceștia se adaptau firesc noilor oferte culturale, iar satul rămânea în continuare depozitarul cutumelor moștenite din străbuni.

După aceasta, odată cu industrializarea rapidă și apariția de noi centre urbane în Gorj, datorită roirii masive dinspre sat către noile unități industriale, populația de tip urban (reprezentată până atunci doar de Tg-Jiu și fiind de circa 30.000) a crescut în doar câteva decenii de 6 ori, ajungând să reprezinte 47% din total județ, adică peste 180.000 locuitori. Structura demografică se modifică nu doar numeric ci și din punctul de vedere al apartenenței de o zonă geografică sau alta, în Gorj ajungând oameni din mai toate provinciile istorice românești.

Din acest moment nu se mai poate vorbi de un transfer de norme, ci de o modificare semnificativă a celor tradiționale cunoscute. Cei sosiți fiind în majoritate tineri și foarte tineri, ei oscilau firesc între cultura de tip rural, insuficient de bine înrădăcinată datorită vârstei, și cea urbană, greu de asimilat în primă fază datorită specificității ofertei sale culturale: muzeu, teatru, muzică, artă plastică etc.

Conflictul dintre cele două tipuri de cultură, fără a fi neapărat unul violent, accentuat însă și de Festivalul Național „Cântarea României”, a dus la o folclorizare excesivă a fenomenului cultural, cu urmări nu de puține ori grave:

- întârzierea apariției elementelor culturii de performanță în mediul urban;
- dispariția, prin nep practicare, a unor tradiții, obiceiuri și meșteșuguri populare în mediul rural;
- creșterea ponderii producțiilor subculturale în ambele medii.

Fenomenul se manifestă în alte forme și după 1990. Părăsind orașul, pensionarii, șomerii industriali, alte categorii se întorc în mediul rural cu mentalități, deprinderi și concepții aflate deseori în opoziție cu acelea ale satului tradițional. Idem, revenirea unora dintre cei plecați la muncă în străinătate poate produce anumite interferențe între modele culturale diferite.

- amplificarea fenomenului de desocializare.

Migrația masivă a populației către mediul urban, industrializarea forțată, viețuirea unui mare număr de oameni în spațiile restrictive ale blocurilor de locuit în perioada comunistă, disponibilizările, șomajul, strămutările în alte perimetre locuibile datorită activităților miniere, surpărilor de terenuri etc., întâmplate după 1989, au accentuat și amplificat procesul de desocializare. Oamenii nu au mai avut sentimentul apartenenței la o comunitate anume, relațiile interumane s-au deteriorat progresiv, singura legătură fiind, în cele mai multe cazuri, una pur geografică. S-a blocat astfel sentimentul identității comunitare, istorice, culturale, etice etc.

La rândul lor, așezămintele de cultură și-au pierdut rolul social integrator, devenind fie instrument de propagandă în comunism, fie, în perioada postdecembristă, instituții incapabile a oferi comunității altceva decât servicii culturale minimale și, de cele mai multe ori, de calitate îndoielnică, gen spectacole comerciale, discoteci, alte forme simpliste de divertisment. Mai mult, după 1989, vulgaritatea și prostul gust generate de manele, telenovele, construcții de imobile - publice sau private - dizgrațioase și care foloseau materiale atipice zonei, violența verbală și fizică, absența unor modele umane autentice, lipsa oricăror responsabilități

etice și civice au înlocuit nu de puține ori și nu în puține localități criteriile valorice tradiționale, perpetuând fenomenul în cauză;

- perpetuarea lipsei de responsabilitate sau a responsabilității reduse din partea deținătorilor de obiective de patrimoniu cultural local și național, care a dus/ duce la degradarea, deteriorarea, uneori dispariția acestora;

- ponderea din ce în ce mai mare a culturii de tip mass-media. Apărut după 1990, odată cu explozia presei scrise și vorbite, noul tip de cultură, bazat pe promovarea produselor culturale comerciale, uniformizează percepția, coborând-o spre zonele facile ale culturii.

II. ELEMENTE DE STRATEGIE PE TERMEN SCURT, MEDIU ȘI LUNG

a) Obiective:

• amplificarea accesului la informație și cultură al membrilor comunităților gorjene și realizarea coeziunii sociale prin refacerea identității spirituale a fiecărei localități, asumarea drepturilor și responsabilizarea obligațiilor pe care fiecare membru le are față de comunitatea în care trăiește;

- conservarea și promovarea culturii tradiționale a Gorjului;
- conservarea și promovarea obiectivelor de patrimoniu cultural local și național din județ;
- dezvoltarea structurilor și elementelor culturii de performanță;
- dezvoltarea turismului natural, istoric, cultural și religios al zonei;
- promovarea și susținerea excelenței în toate domeniile vieții social-culturale gorjene;
- promovarea națională și internațională a imaginii Gorjului prin amplificarea brand-urilor existente și crearea altora noi.

b) Module strategice:

Modul 1. Marketing și management cultural

- Înființarea Consiliului Cultural Consultativ al Președintelui Consiliului Județean Gorj, care să cuprindă, pe lângă managerii instituțiilor de cultură, personalități din toate domeniile vieții cultural-artistice și științifice gorjene, reprezentanți ai departamentelor profesionale ale Consiliului Județean. Atribuțiile acestui Consiliu Cultural vor fi:

- elaborarea și implementarea Strategiei culturale a Județului Gorj;
- elaborarea de programe și proiecte culturale și accesarea de fonduri necesare derulării acestora;
- stabilirea și realizarea unor brand-uri ale județului, capabile să promoveze imaginea reală a Gorjului în țară și în lume;

Responsabilitate: Consiliul Județean Gorj, prin departamentele specializate și

instituțiile culturale de sub autoritatea sa

- Finalizarea întocmirii și evaluării Fișelor culturale ale localităților, care cuprind date semnificative despre starea culturii Gorjului (bază materială, încadrare, buget, agenda culturală, obiective de patrimoniu, tradiții, obiceiuri, meșteșuguri, proiecte) la nivelul anului curent;

Responsabilitate: CJPCT Gorj

- Monitorizarea activității așezămintelor culturale și a bibliotecilor publice din județ, consilierea directorilor/ responsabililor acestora și realizarea de seminarii metodice privind legislația specifică, managementul cultural, accesarea de fonduri pentru dezvoltarea și diversificarea culturii locale;

Responsabilitate: CJPCT și Bibl. Jud. Gorj

- Elaborarea, editarea și transmiterea către așezăminte a unui Documentar de uz județean care să cuprindă: strategia de dezvoltare culturală a județului, legislația specifică în vigoare, criteriile minime de evaluare a activității așezămintelor, noțiuni elementare privind protecția patrimoniului cultural local și național, noțiuni tehnice privind organizarea colecțiilor muzeale locale, modele de fișe evidență creatori și meșteri populari etc.

Responsabilitate: Departament politici culturale, CJPCT și Muzeul Gorjului

- Sensibilizarea conducerilor administrațiilor publice locale în a include și necesitățile culturale ale zonei în programele comunitare de dezvoltare durabilă finanțate din fonduri guvernamentale și europene: construcție, reabilitare, modernizare, dotare de așezăminte (mobilier, costume, aparatură de practică culturală), realizare de spații verzi, scuaruri, parcuri, locuri de joacă pentru copii în perimetrul aferent sediilor așezămintelor, informatizarea așezămintelor și a bibliotecilor publice și conectarea acestora la internet; această tip de abordare ar diminua și presiunile din domeniu asupra bugetelor locale;

Responsabilitate: Departament de politici culturale, CJPCT și Bibl. Jud. Gorj

Modalități: contact direct, scrisori și recomandări metodice, participarea directorilor de instituții culturale județene la întâlnirile organizate de Consiliul Județean cu primarii localităților

- Continuarea programului de deconcentrare a activității culturale prin înființarea de noi Centre Culturale zonale care să aibă atribuții și capacități metodologice și culturale teritoriale și funcționalitate de filiale ale CJPCT Gorj; pe lângă cele 3 Centre deja existente (Tg-Cărbunești, Tismana, Crasna), sunt necesare încă 5, în zone de tradiție și/ sau oportunitate culturală;

Responsabilitate: Departament de politici culturale al CJ și CJPCT Gorj

- Sprijinirea așezămintelor culturale din teritoriu în demersul de înființare/ reînființare/ revitalizare a activității unor formații artistice muzicale, coregrafice, teatrale etc., a unor cercuri de artă populară, artă plastică, fotografie, film și a unor cursuri de educație civică, juridică, sanitară, ecologică;

Responsabilitate: Școala pop. de artă, Ansamblul „Doina Gorjului”, CJPCT și Bibl. Jud. Gorj

- Realizarea unei statistici - nominale și pe specializări -, pe ultimii 10 ani, a absolvenților Școlii pop. de artă și transmiterea rezultatelor acesteia către directorii așezămintelor din teritoriu pentru contactare și colaborare în activitatea artistică;

Responsabilitate: Școala pop. de artă

- Sensibilizarea Consiliilor locale în privința necesității angajării de directori de cămin cultural, a sprijinirii perfecționării profesionale a directorilor de așezăminte și bibliotecarilor prin participarea acestora la Programele organizate de Ministerul Culturii, a obligativității legale de a încheia Contracte de management cu directorii de cămine și case de cultură - singura modalitate de a stabili criterii de performanță culturală și economică pentru aceștia și de a le putea evalua periodic activitatea și, în același timp, de a întări autoritatea funcțională și publică a responsabilului cultural local;

Responsabilitate: Departament politici culturale, CJPCT, Bibl. Jud., Consilii locale

- Îmbunătățirea radicală a procesului de promovare publică (pliante, afișe, bannere, panouri de afișaj electronic, anunțuri și cronici în mass-media locală, regională, națională, internațională) a activității instituțiilor și așezămintelor culturale de sub autoritatea Consiliului Județean și a Consiliilor locale;

Responsabilitate: instituții și așezăminte culturale

- Sensibilizarea autorităților administrației publice și culturale locale în conceperea, finanțarea și derularea unor programe și proiecte culturale de interes zonal și județean, în scopul realizării unei strategii unitare și sistematice, care să permită cu adevărat dezvoltarea culturală durabilă a județului;

Responsabilitate: Departament politici culturale, instituții și așezăminte culturale

- Transmiterea Agendei culturale a Gorjului la nivelul tuturor Consiliilor Județene, al ambasadelor străine din România și a ambasadelor românești din străinătate.

Responsabilitate: Departament politici culturale al C. J. Gorj

*** Programe culturale județene propuse în modul:**

a. CULTURA GORJULUI ÎNTRE CERERE ȘI OFERTĂ

Proiecte incluse în Program:

- Conceperea, completarea și transmiterea în teritoriu a unui Chestionar privind cererea și oferta culturală în Gorj;

- Realizarea politicilor culturale locale în funcție de evaluările rezultate din Chestionar.

Condiții preliminare: circa 30 repondenți din fiecare comunitate, de profesii și vârste diferite

Responsabilitate: CJPCT și Biblioteca Jud. Gorj

Parteneri: directori de așezăminte, bibliotecari, Consilii locale, cadre didactice, preoți, funcționari publici, elevi

b. AGENDA CULTURALĂ A JUDEȚULUI GORJ

Responsabilitate: instituțiile și așezămintele culturale din județ

Compatibilizare, selecție, concepție grafică și tehnoredactare: CJPCT Gorj

c. INFORMATIZAREA AȘEZĂMINTELOR CULTURALE ȘI A BIBLIOTECILOR PUBLICE DIN JUDEȚ

Etape: achiziție aparatură, montare, constituire rețea, legare internet

Finanțare: fonduri guvernamentale și europene

Responsabilitate: Departamentele de specialitate ale Consiliului Județean Gorj, Consiliile locale

d. ÎNFIINȚAREA DE NOI CENTRE CULTURALE în zone de tradiție și/ sau oportunitate culturală, care să permită atât deconcentrarea activității cât și transformarea așezămintelor respective în instituții cu responsabilități metodice și culturale zonale.

Modul 2. Conservarea și promovarea culturii tradiționale a Gorjului:

* Programe culturale județene propuse în modul:

a. CONSERVAREA MEMORIEI CULTURALE A GORJULUI

Proiecte incluse în Program:

- cercetarea și înregistrarea primară a tradițiilor culturale ale județului prin continuarea organizării de către CJPCT Gorj a Taberei anuale de cercetare etnofolclorică „C-tin Brăiloiu”;
- înființarea de muzee/ colecții muzeale mixte și specializate în teritoriu, astfel încât până la finele anului 2012 astfel de așezăminte să existe în toate localitățile de reședință din Gorj;
- editarea de monografii ale localităților județului;
- revitalizarea meșteșugurilor tradiționale prin organizarea de Târguri locale, județene, regionale, naționale, internaționale ale meșterilor populari și participarea la manifestări de gen în țară și străinătate;
- promovarea specificității locale prin organizarea de târguri de produse tradiționale (mică industrie țărănească, gastronomie, decorațiuni etc.), care să dubleze toate festivalurile sau concursurile folclorice de anvergură județeană, regională sau națională; reușita este maximă în condițiile în care devine un proiect intercomunitar, la care să participe cel puțin localitățile vecine celei organizatoare;
- conservarea și promovarea muzicii populare tradiționale prin organizarea de către CJPCT Gorj a Festivalului de muzică lăutărească „Gena Bârsan” Tg-Cărbunești;
- organizarea, de către fiecare localitate de reședință din Gorj, a unei Sărbători comunitare anuale (Zilele localității, Fiii satului, nedeie, obicei, datină, hram etc.);
- revitalizarea activității corale, prin amplificarea „Coralei gorjene”;

- organizarea, în parteneriat cu instituțiile culturale județene și așezămintele din teritoriu, a festivalurilor și concursurilor prevăzute în Agenda Județului;
- amplificarea activităților Simpozionului național „Satul românesc-sat european”;
- înființarea de zone/ arii culturale protejate (arhitectură populară, lăutari, meșteșuguri și obiceiuri pe cale de dispariție etc.);
- editarea de studii, reviste, pliante și albume cuprinzând informații privitoare la zestrea istorică, culturală și turistică a localităților;
- organizarea unor activități de aniversare/ comemorare a unor mari personalități de gen, precum și de atestare de localități, instituții, organisme de impact zonal sau național;
- cercetarea, selectarea, transliterarea, culegerea, pregătirea pentru tipar și editarea Protoalelor Consiliului Județean Gorj de la înființarea instituției administrative (26 oct. 1864) și până cel puțin la finele secolului al XIX-lea, ca documente fundamentale pentru studiul evoluției generale a Gorjului;
- înființarea Bibliotecii de specialitate a CJPCT Gorj și a Punctului documentar de date și valori culturale specifice fiecărei localități a județului;
- finalizarea Băncii de date a culturii tradiționale a Gorjului.

Inițiator program: CJPCT Gorj

b. MUZEE ȘI COLECȚII MUZEALE SPECIALIZATE / MIXTE

Responsabilitate: CJPCT Gorj

Partener: Muzeul Gorjului

Termen finalizare program județean: 2012

c. MEȘTERI, MEȘTEȘUGURI, OBICEIURI ȘI DATINI ÎN GORJ

Proiecte incluse în Program:

- continuarea activității de înființare de secții externe ale Școlii Populare de Artă în domeniul menționat, cu scutire de taxe și subvenție bugetară;
- introducerea în aria curriculară a unor Școli gimnaziale din județ a unor ore cu profilul de mai sus (redescoperire și revitalizare obiceiuri, meșteșuguri tradiționale);
- înființarea, în zonele tradiționale pentru arta populară gorjenească, cu sprijinul autorităților locale, a unor Ateliere ale meșterilor populari;
- instituirea unor manifestări artistice având ca fundament obiceiuri și datini gorjenești;
- înființarea Asociației meșterilor populari din Gorj;
- înființarea Asociației folcloriștilor din Gorj.

Inițiator: CJPCT Gorj

Responsabilități: Școala populară de artă, CJPCT, Ans. „Doina Gj.”,

Inspectoratul Școlar al Jud. Gorj, Consilii locale, așezăminte din teritoriu

Termen: 2009-2012

d. MUZEUL ETNOGRAFIC ÎN AER LIBER DE LA CURTIȘOARA

- studierea oportunităților de acordare a personalității juridice a Muzeului;
- îmbogățirea acestuia cu noi obiective/ obiecte de patrimoniu specifice Gorjului;
- realizarea de manifestări cultural-artistice și de petrecere a timpului liber, care să transforme instituția într-un muzeu viu, dinamic, deschis atât cercetătorilor din domeniu cât și publicului larg;
- promovarea puternică a imaginii acestuia, astfel încât să devină un brand important al Gorjului.

Responsabilități: Muzeul Gorjului

Parteneri: instituții culturale județene, Consilii locale

e. ARHIVA DE FOLCLOR A GORJULUI

Oportunități: Studioul de înregistrări audio-video al Șc. pop. de artă; Arhiva audio-video a CJCPT Gorj; activitatea de culegere de cântece și jocuri populare, datini și obiceiuri tradiționale a Ans. „Doina Gorjului”, documente și studii deținute de Muzeul Gorjului și Bibl. Jud. Gorj

Responsabilități: Școala pop. de artă, CJCPT, Ans. „Doina Gorjului”, Muzeul Județean, Bibl. Jud.

Modul 3. Conservarea și promovarea obiectivelor de patrimoniu cultural local și național din județ

Program cultural județean propus în modul:

a. GORJUL ISTORIC, CULTURAL ȘI RELIGIOS

Proiecte incluse în Program:

- reactualizarea Listei obiectivelor de patrimoniu cultural local și național din Gorj;
- studierea posibilităților de clasare a noi obiective;
- realizarea de demersuri privitoare la reabilitarea/ restaurarea obiectivelor care necesită aceste operațiuni;
- completarea permanentă a colecțiilor celor trei secții: istorie, artă, etnografie;
- amplificarea segmentului de cercetare și editarea de studii de gen;
- realizarea de expoziții permanente și temporare care să evidențieze patrimoniul istoric, arheologic, etnografic, cultural, arhitectural, religios al Gorjului;
- introducerea în circuitul public a unor valori patrimoniale aflate în depozitele instituției;
- realizarea de manifestări care să promoveze zone arhitecturale deosebite: Tg-Cărbunești, centru civic Întâțăreni, centru civic Peștișani etc.;
- identificare, realizare și promovare de trasee turistice de gen;
- realizarea de semne indicatoare informative privitoare la obiectivele de patrimoniu, precum și la muzeele și colecțiile muzeale locale din Gorj;
- organizarea unei Sesiuni anuale de comunicări științifice a Muzeului Gorj;
- editare de pliante și albume sistematice privind zestrea patrimonială a Gorjului.

Responsabilitate: Muzeul Gorjului

Partener: DJCCPCN Gorj

Modul 4. Dezvoltarea structurilor și elementelor culturii de performanță

Program cultural județean propus în modul:

a. DUPĂ BRÂNCUȘI

Motivație Program:

- Brâncuși reprezintă cea mai înaltă expresie a geniului gorjenesc și, implicit, a celui românesc, fiind brandul cultural major al județului și al țării. Dincolo de datoria morală privind conservarea și promovarea moștenirii brâncușiene, Gorjul are obligația de a crea și prezenta alternative culturale care să întregescă imaginea sa culturală și artistică, oferind posibile destinații pentru turiștii români și străini.

Proiecte incluse în Program:

- crearea/ amplificarea dimensiunii internaționale a principalelor festivaluri organizate în Gorj: Festivalul de literatură „Tudor Arghezi”, Festivalul de teatru „Elvira Godeanu”, Festivalul de folk și balade „Poarta sărutului”, Festivalul de umor și Salonul de caricatură „Ion Cănavoiu”, Festivalul internațional de folclor, Festivalul cântecului popular românesc „Maria Lătărețu”, Gorjfest - Tabără și Salon de arte vizuale;

Responsabilități: CJCPCT, Bibl. Jud., Școala pop. de artă, Ans. „Doina

Gorjului”

- derularea activității instituțiilor de spectacol exclusiv prin organizarea de stagioni anuale, care să cuprindă premiere și reluări;

Responsabilități: Ans. „Doina Gorjului”, Teatrul „Elvira Godeanu”, Orches

tra de cameră „Lăra Gorjului”, Trupa de păpușari „Pinocchio”

- studierea posibilităților de înființare a unei secții de estradă pe lângă Ansamblul „Doina Gorjului”, precum și a acordării de personalitate juridică pentru Orchestra de cameră „Lăra Gorjului” și Trupa de păpușari „Pinocchio”, ultimele două inițiative desfășurându-și activitatea ca formații ale Școlii pop. de artă, care le asigură și bugetul de cheltuieli;

Responsabilitate: Consiliul Județean Gorj, Ansamblul și Școala populară de artă

- sprijinirea activității (spații, subvenții etc.) filialelor gorjene ale Uniunilor de creație: UNITER, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Artiștilor Plastici;

Responsabilitate: Consiliul Județean Gorj

- reformarea Atelierului Național de Poezie „Serile la Brădiceni”, amplificarea programului la două zile, din care prima, itinerantă, să ofere participanților recitaluri poetice, recitaluri actoricești și recitaluri muzicale în locații precum: Cheile Sohodolului, Cheile Oltețului, Peștera Muierilor etc.;

Responsabilitate: Biblioteca Jud., CJCPCT și Șc. pop. de artă

- organizarea unui Târg național de carte, care să permită o mai bună cunoaștere a scriitorilor gorjeni, precum și contacte directe ale acestora cu scriitori și edituri naționale;

Responsabilitate: Biblioteca Județeană

- amplificarea anvergurii Taberei internaționale de arte vizuale GORJFEST (film documentar, fotografie artistică, sculptură mică, pictură, grafică)

- realizarea, cu o parte a creațiilor expuse în Salonul internațional organizat cu prilejul închiderii Festivalului, a unei Colecții de artă contemporană, care să intre, într-un termen scurt, în circuitul cultural național și internațional;

Responsabilitate: CJPCT Gorj

- extinderea rețelei muzeistice a Târgu-Jiului prin crearea Muzeului Teatrului, în fosta clădire Francisc Milescu și concesionarea unui teren, pe o perioadă lungă de timp, în favoarea artistului Mihai Țopescu, care va construi din fonduri proprii Muzeul Sticlei, ce va cuprinde toate creațiile plasticianului gorjean, precum și creații dăruite acestuia de mari sticlari ai lumii;

Responsabilitate: Consiliul local Tg-Jiu

- sprijinirea introducerii în circuitul cultural a unor colecții particulare existente deja ori posibil a fi realizate în Gorj: Colecția prof. Dragoș Bugă/ Curtișoara; Colecția ing. Gh. Cuțuliga/ Novaci; Colecția Pompiliu Ciolacu/ Tg-Jiu etc.

Responsabilitate: Departament politici culturale al Cons. Jud., CJPCT Gorj

- reluarea, sub forma unei Tabere de creație, a inițiativei Caravelor culturale de la Tismana, organizate în primele decenii ale secolului XX de către tipograful târgujian Nicu D. Miloșescu și în care mari actori, scriitori, plasticieni, muzicieni, jurnaliști creau/ evoluau la Tismana și făceau cunoscute în țară localitatea și Gorjul;

Responsabilitate: Consiliul local Tismana, instituții culturale județene

- menținerea și sprijinirea financiară adecvată a Editurii CJPCT Gorj și a publicațiilor de cultură „Brâncuși”, „Portal Măiastra”, „Caietele Columna”;

Responsabilitate: Consiliul Județean Gorj, Consiliul local Tg-Jiu.

Modul 5. Dezvoltarea turismului natural, istoric, cultural și religios al zonei;

Program cultural județean propus în modul:

a. GORJUL ISTORIC ȘI PITORESC

Proiecte incluse în Program:

- Înființarea de către Consiliul Județean Gorj, cu finanțare prin Programul Operațional Regional și în parteneriat cu Ministerul Turismului, a Centrului național de informare și promovare turistică a Gorjului;

Responsabilitate: Consiliul Județean Gorj

- Stabilirea de trasee turistice pe drumurile și văile râurilor importante din Gorj: Motru, Tismana, Bistrița, Jaleș, Șușița, Jiu, Jițuri, Gilort, Olteț, Amaradia;

- întocmirea și promovarea unei Hărți a datinilor și obiceiurilor tradiționale încă practicate în Gorj, a nedeilor, târgurilor și bâlciurilor organizate de-a lungul unui an;
- notificarea și semnalizarea obiectivelor de patrimoniu cultural, a muzeelor și colecțiilor muzeale, a zonelor istorice, rezervațiilor naturale, peșterilor, cheilor, pansiunilor agroturistice etc.;
- realizarea de albume și pliante de promovare turistică;
- realizarea în fiecare bibliotecă publică locală, după dotarea cu aparatură și legarea la internet, a unui Punct de informare culturală și turistică;

Responsabilitate: Departament politici culturale, instituții județene, Salvamont, ANTRAC Gorj, OJT Gorj

Modul 6. Promovarea și susținerea excelenței

în toate domeniile vieții social-culturale gorjene;

Program cultural județean propus în modul:

a. PREMIIILE DE EXCELENȚĂ ALE CONSILIULUI JUDEȚEAN GORJ

Proiect inclus în Program:

- instituirea și desfășurarea anuală a Premiilor de excelență ale Consiliului Județean Gorj, odată cu manifestările legate de Zilele Gorjului (26-28 octombrie), în cadrul unui spectacol festiv realizat de instituțiile culturale aflate sub autoritatea administrației județene.

Categoriile premii:

1. Management cultural - un premiu pentru managerul unei instituții sau unui așezământ cultural aflat sub autoritatea Consiliului Județean Gorj;

2. Proiecte culturale - câte un premiu pentru doi dintre primarii unor localități, care au inițiat și derulat un program/ proiect cultural deosebit: construcție/ reabilitare/ dotare așezământ cultural; înființare Muzeu local; înființare ansamblu de cântece și dansuri; instituirea și derularea unui festival/ concurs cel puțin de rang interjudețean; înființare Ateliere pentru meșterii populari din zonă; conservare și punere în valoare a obiectivelor de patrimoniu cultural de pe teritoriul localității; realizarea unor parteneriate culturale viabile cu localități similare din Europa etc.;

3. Literatură (beletristică, istorie și critică literară, folclorică, reviste culturale, edituri, promotori evenimente literare) - un premiu;

4. Artă plastică (creatori, critici și istorici de artă, promotori evenimente de gen) - un premiu;

5. Muzică (creatori, interpreți, cercetători fenomen, critici, instituții și organisme de gen, promotori evenimente) - un premiu;

6. Teatru (interpreți, regizori, scenografi, scenariști, istorici și critici teatrali, promotori evenimente) - un premiu;

7. Coregrafie (interpreți, coregrafi, instituții, formații, promotori evenimente) - un premiu;

8. Istorie locală (cronici ale localității/ județului, monografiile localității sau personalități etc.) - un premiu.

Modul 7. Promovarea națională și internațională a imaginii Gorjului

prin amplificarea brand-urilor existente și crearea altora noi

Programe culturale județene propuse în modul:

a. ȚARA LUI BRÂNCUȘI

Proiecte incluse în Program:

- **Reformarea Taberei internaționale de sculptură „C-tin Brâncuși”**, renunțarea la amplasarea excesivă în Tg-Jiu a creațiilor realizate anual, schimbarea locației acestora, introducerea ei în circuitul cultural și turistic ca o locație de sine stătătoare;

Responsabilitate: Consiliul local și Centrul de cultură și artă „C-tin Brâncuși”

Locație: Dumbrava Drăgoieni

- Realizarea proiectului „Drumul lui Brâncuși”

Obiectivele proiectului:

- realizarea unei Tabere de sculptură (națională și/ sau cu participare internațională) închinată omagierii lui Constantin Brâncuși, cu perioadă de desfășurare pe 4 ani (2009-2012).

Scopul final al Taberei este realizarea a 20-25 sculpturi de mari dimensiuni (circa 5 creații în fiecare an), care să fie amplasate pe traseul Hobița-Tg-Jiu și care să facă legătura emoțională și artistică între locul nașterii lui Brâncuși și locul amplasării celui mai cunoscut complex sculptural modern din lume - Ansamblul de la Tg-Jiu.

În felul acesta, traseul Tg-Jiu-Hobița va fi unul turistic și cultural de anvergură națională și internațională.

Sculpturile vor fi amplasate doar în perimetrul localităților de pe traseu, pentru a le asigura minima securitate, și vor fi semnalizate corespunzător, specificându-se nu doar numele creației și autorului ci și faptul că fac parte din proiectul „Drumul lui Brâncuși”.

Punctul de pornire va fi Hobița.

Etape:

- Constituirea unei Comisii de realizare a proiectului alcătuită din Președintele Consiliului Județean, vicepreședintele pe cultură, șefi departamente și instituții culturale implicate în proiect, arhitecți, peisagiști, artiști plastici;

- Relocarea câtorva din vechile sculpturi din zăvoiu de la Hobița (actualmente mai sunt în condiții bune și relativ bune un număr de 15 opere) în parcul din spatele noii parări din localitate;

- Relocarea celorlalte sculpturi din aceeași locație (chiar aflate într-un grad acceptabil de degradare) pe traseul Casa muzeu de la Hobița - Peștișani, până la ieșirea spre Tg-Jiu (Pensiunea Jean Brâncuși”);

- Sediul central al Taberei ar trebui să fie locația fostei Școli primare din Hobița, acum dezafectate,

clădire care ar trebui reabilitată și care ar putea deveni Muzeul Taberei de sculptură în care se vor păstra, ca într-o arhivă, câte o creație la scară mică sau altă creație a fiecăruia dintre sculptorii care participă, anual, la manifestare; având în vedere că urmașii celebrului pictor Blendea doreau mai de mult timp să doneze câteva dintre tablourile acestuia Hobiștei, aici ar putea apărea un Muzeu de artă de talie națională;

- Amplasarea de noi sculpturi pe traseul spre Tg-Jiu la Frâncești, Arcani, Răchiți, Rasovița, Bârsești, până la capătul dinspre vest al podului peste Jiu, realizându-se astfel legătura atât cu creațiile brâncușiene din Parcul central, cu acelea realizate în Tabăra de la Tg-Jiu și Drăgoieni;

- În zonele în care nu există localități, pentru a se crea imaginea unui traseu turistic și cultural complet, din loc în loc, la 500-1000 m se pot realiza fântâni tradiționale, porți, stâlpi de casă, troițe etc, care să fie integrate într-un sistem alcătuit din obiectivul respectiv și o zonă verde, realizată de un specialist în peisagistică. În felul acesta s-ar sublinia, odată în plus, legăturile dintre Brâncuși și arta populară gorjenească, dintre acesta și Gorj în totalitatea lui. În același timp, dreapta-stânga drumului, în aceleași zone libere din afara localităților, se va planta același gen de arbori - ornamentali sau de alt fel, care vor sublinia imaginea de „drum”, „cale” de pelerinaj, meditație etc.;

Responsabilitate: Consiliul Județean Gorj, Consiliile locale Tg-Jiu, Peștișani, Arcani, Lelești și Tg-Jiu, servicii descentralizate și instituții culturale aflate sub autoritatea Consiliului Județean

- **realizarea, pe Axă Brâncuși (Calea Eroilor), a unor magazine de artă** care să facă legătura între creația brâncușiană, arta populară și cea contemporană;

Responsabilitate: Consiliul local Tg-Jiu, instituții culturale județene și municipale.

b. EUROPA DE-ACASĂ

- crearea unor brand-uri care să promoveze identitatea culturală a ținutului: Mănăstirile Gorjului, Lăutarii Gorjului, Nunta în Gorj, Drăgaica, Pițărăii cu măști, Zorile, Drumurile Gorjului (Drumul lui Tudor: Vladimir, Padeș, Tg-Jiu, Tismana, Țânțăreni, Polovragi; Drumul lui Arghezi: Tg-Cărbunești, Turceni, Tg-Jiu; Drumul romanilor: Motru, Tg-Jiu, Bumbesci-Jiu, Săcelu), Urcatul și coborâtul oilor de la munte etc.;

Responsabilitate: Consilii locale, Departament politici culturale CJG, instituții și așezăminte culturale

- menținerea și amplificarea festivalurilor, saloanelor, taberelor și târgurilor internaționale organizate în Gorj;

- organizarea de turnee în străinătate ale trupelor profesioniste și de amatori din Gorj și includerea în programele de turneu a unor lansări de carte, expoziții de artă plastică, populară, fotografică, obiceiuri și tradiții gorjenești;

- amplificarea participării formațiilor și artiștilor gorjeni la festivaluri, saloane, târguri organizate în alte țări;

- amplificarea schimburilor culturale internaționale prin contacte directe cu instituții și organisme culturale similare, precum și prin procedeul înfrățirii între localitățile gorjene și cele străine;
- amplificarea legăturilor cu diaspora, stabilirea de contacte cu comunitățile românești stabile din spațiul UE, cu asociațiile și fundațiile culturale românești din aceste zone și realizarea de turnee în respectivele țări;
- includerea în Agenda culturală anuală a Gorjului - precum și în orice alte pliante și albume de prezentare a ținutului - a informațiilor despre potențialul turistic al județului;
- realizarea unui Album al Gorjului, în limba română și minim 3 limbi de circulație internațională, structurat pe trasee turistice bine definite și care să cuprindă informații despre zestrea turistică naturală, obiectivele de patrimoniu cultural, calendarul marilor manifestări, zone de obiceiuri și tradiții încă practicate, oportunități de servicii turistice, brand-urile importante ale județului;
- transmiterea acestui Album Agențiilor naționale și internaționale de turism, ambasadelor străine din România, ambasadelor românești din străinătate.

Responsabilitate: Departament politici culturale, instituții culturale județene, Salvamont, consilii locale.

Autor proiect
ION CEPOI